Raadsvoorstel

Onderwerp:	Startnotitie Nota Ruimtelijke Kwaliteit
Portefeuillehouder:	M. Wichgers
Datum college besluit:	12 september 2023
Behandelend ambtenaar:	Maurits Verhoeven
Registratienummer:	GZDGCB1054056/1055493

Inleiding:

Culemborg heeft een prachtige historische binnenstad; bestaat uit wijken waar het prettig wonen is; en wordt omgeven door de Lek, natuurgebieden, agrarische gebieden en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Om de bestaande cultuurhistorische-, stedenbouwkundige- en architectonische waarden in deze gebieden te kunnen behouden en te versterken, is het belangrijk om als gemeente een goede welstandsnota te hebben. Hierin staan regels over het uiterlijk van bouwwerken zoals over het kleurgebruik bij een gebouw of de hoogte van een dakkapel. De huidige welstandsnota is vastgesteld in juni 2004 en is op een aantal punten verouderd. Met de komst van de Omgevingswet is de naam 'welstandsnota' langzaam aan het verdwijnen en zien we bij andere gemeentes het gebruik van de naam 'nota ruimtelijke kwaliteit'.

De maatschappelijke trends van verduurzaming, thuiswerken en individualisering leiden tot meer behoefte aan veranderingen en uitbreidingen van bestaande woningen. Dit staat soms op gespannen voet met het huidige welstandsbeleid. Daarnaast is de Gemeente Culemborg gegroeid in de afgelopen jaren en zijn er verschillende buurten bijgekomen. Met de komst van de omgevingswet vormen we een nieuwe commissie omgevingskwaliteit, waarin de huidige welstandscommissie en de commissie Erfgoed en Ruimte samengaan. Het is van belang dat deze commissie op basis van een actuele nota kan gaan adviseren.

De startnotitie schetst het traject naar een vernieuwde blik op de ruimtelijke kwaliteit in Culemborg, die uitgewerkt wordt in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Uw raad wordt nu gevraagd om de startnotitie vast te stellen (zie bijlage). In deze startnotitie staan de stappen die gezet worden om uiteindelijk te komen tot de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. De verwachting is dat besluitvorming over de Nota Ruimtelijke Kwaliteit in het derde/vierde kwartaal 2024 plaatsvindt.

Voorstel Raadsbesluit

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

1. De startnotitie Nota Ruimtelijke Kwaliteit (1054056/1124306) vast te stellen.

Argumenten:

1.1 Met de Nota Ruimtelijke Kwaliteit ontstaat er meer ruimte voor grote maatschappelijke opgaven zoals de verduurzaming van de gebouwde omgeving en het creëren van meer woonruimte.

We gaan onderzoeken waar het schuurt tussen de huidige welstandsnota en de bouwplannen van initiatiefnemers in omgevingsvergunningsaanvragen en principeverzoeken. Op deze manier willen we er achter komen welke regels verduurzaming of uitbreiding van bestaande woningen belemmeren. Aan de hand hiervan gaan we onderzoeken hoe de genoemde maatschappelijke opgaven en ruimtelijke kwaliteit beter samen kunnen gaan in bouwplannen.

1.2 Met de Nota Ruimtelijke Kwaliteit ontstaat er meer duidelijkheid en transparantie over het beleid en de regels op het gebied van ruimtelijke kwaliteit in Culemborg.

De huidige welstandsnota uit 2004 is verouderd. Zo speelt deze nota niet in op de hedendaagse trends en opgaven, en ontbreken er een aantal nieuwe wijken en buurten. Ook bevat het beleidsdocument relatief veel tekst en weinig afbeeldingen. Door middel van een analyse van de huidige welstandsnota en een analyse van nota's van andere gemeentes willen we een duidelijk en transparant beleidsstuk maken.

1.3 Met de Nota Ruimtelijke Kwaliteit ontstaat er een beleidsstuk dat aansluit op het actuele beleid zoals de Stadsvisie, de toekomstige Omgevingsvisie en de beeldkwaliteitsplannen.

De huidige welstandsnota uit 2004 speelt onvoldoende in op het meest actuele Culemborgse beleid. Door deze beleidsstukken te analyseren kan de Nota Ruimtelijke Kwaliteit straks goed aansluiten op het meest actuele beleid.

1.4 *Met dit besluit blijft de bevoegdheidsverdeling tussen raad en college ongewijzigd, maar is deze wel gemaakt conform omgevingswet.*

Het uitgangspunt is dat 'we het laten het zoals het is maar nu wel omgevingswet proof'.

Kanttekeningen:

1.1 Er is geen wettelijke noodzaak om een nieuwe Nota Ruimtelijke Kwaliteit op te stellen.

Toch wordt voorgesteld om het nu te agenderen gezien het feit dat de verordening Adviescommissie Omgevingskwaliteit door de raad is vastgesteld op 29 september 2022, en er per 1 januari 2024 een nieuwe adviescommissie Omgevingskwaliteit wordt geïnstalleerd. Daarnaast kan de Nota Ruimtelijke Kwaliteit straks meer transparantie bieden en een modern kader vormen.

Kosten, Baten, Dekking:

Voor het maken van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit is in de gemeentelijke begroting van 2023 een bedrag van € 25.000,- - opgenomen. Het grootste deel van dit bedrag gaat naar het externe bureau dat de Nota Ruimtelijke Kwaliteit gaat opstellen. Daarnaast worden er kosten gemaakt voor het organiseren van participatie. Naar verwachting zijn dit voldoende middelen om de nota op te stellen.

Personele en/of Juridische gevolgen:

Het proces naar de Nota Ruimtelijke Kwaliteit vraagt capaciteit van de ambtelijke organisatie. Voor het maken van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit wordt een klein projectteam opgesteld die verschillende werkzaamheden rondom het proces gaan uitvoeren. De uitvoering van deze werkzaamheden kan plaats vinden binnen de bestaande formatie.

Communicatie en Burgerparticipatie:

We voorzien een participatieproces voor het maken van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. De middelen die hiervoor geschikt zijn zetten we in. Ruimtelijke kwaliteit is geen makkelijk onderwerp en niet elke inwoner is geïnteresseerd in dit onderwerp. We willen daarom bewoners op een gerichte manier betrekken door onderzoek te doen naar de beleving van buurten door bewoners. Welke karakteristieken vinden bewoners mooi en welke karakteristieken vinden bewoners minder mooi in hun buurt. Hiervoor willen we onder andere het online Platform Culemborg inzetten.

Bijlagen:

Startnotitie Nota Ruimtelijke Kwaliteit (1054056/1124306)

Raadsbesluit

Registratienummer: GZDGCB1054056/1055493

De gemeenteraad van Culemborg besluit;

1. De startnotitie Nota Ruimtelijke Kwaliteit (1054056/1124306) vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 12 oktober 2023.

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	G. van Grootheest